

Per Erik Rastad
Heibergsgt 8
2200 Kongsvinger

*Det "raske svaret"
jeg skrev for Lævolden
har du fått høylyre
T.E.P.*

Herr Bjørn Østring
Fjordveien 77 b
1322 Høvik

117586

Ad Kongsvinger festnings historie.

Jeg henviser til telefonsamtale på kvelden søndag den 26.2. Jeg er noe usikker om hvordan stoffet skal grupperes, men velger å ta det kronologisk. Mine opplysninger settes i stikkords form. Dersom disse opplysningene kan avsted-komme minner som vil være til nytte for meg, ville jeg være takknemlig om jeg ble gjort kjent med det.

1940 Jeg antar at festningen kom under tysk forvaltning fra 16.april da tyskerne rykket inn i Kongsvinger. Hva skjedde da med major Hoch-Nielsen? Ble han boende oppe på festningen med sin familie videre utover under krigen? Ingen opplysninger er funnet hittil om festningen under resten av året 1940. Noe her ville vært av interesse.

1941 Ordenspolitiets Nye Skoleavdeling opprettes på Kongsvinger. Elevene innkalt til kurs på stedet 1. juli. Etkompani kom 20.juni. 300 mann på første kurs fram til 1. november. Kursavslutning i Rådhuset med tysk general Meisner og Ollbjørn fra Politidepartementet. Skolens ekserserreglement bygget på det tyske. Hadde nært samarbeid med den tyske politibataljon 251 som lå i Kongsvinger - sjef major Schneider. Det nevnes at skolen hadde kvarter i Avholdslokalet og på den høyere skole. Intet sted står det uttrykkelig nevnt at den benyttet lokaler på festningen selv om du oppgir dette. Dette må avklares sikkert.

Sommeren 1941 var det kortvarige kurser for Norges SS på festningen.

Det virker som om general Engelbrekt samme vår hadde gitt tillatelse til at norsk NS fikk benytte lokaler på festningen. Det hadde bl.a. foreligget planer om å opprette jentehirdskole der oppe, men dette ble skrinlagt. Den ble i stedet benyttet til kurser for Norges SS førerskole - trolig de samme som nevnt ovenfor.

Jonas Lie besøkte festningen 15.juli og inspisererte da de avdelinger som var inne til kurs.

Hafrsfjorddagen ble feiret 18.juli med NS-kameratkveld på festningen. Propagandaleder Klevenberg talte og Norges SS og Unhirden sørget for en festlig ramme rundt.

1942 24.juli besøker Jonas Lie Kongsvinger og har møte med Politibataljonen i Rådhuset.

Dagen etter meddeler han at Norges SS skal endres til Germanske SS Norge. De som ble uttatt til den, skulle gå på kurs på Kongsvinger festning.

De første kursdeltagerne rykket inn til kurs i midten av august. Lokalene var da blitt pusset opp. Normal kurslengde var 4 uker, men de som hadde tidligere tjeneste i Waffen SS eller Den Norske Legion slapp med kortere kurs.

Jonas Lie var vanligvis sjef for formasjonen, men grunnet hans Østfronttjeneste ble SS-stormfører Lindvig stedfortreder høsten 1942. Sjef for kursene var neststormfører Fodnes, senere overtok overstormfører Sveen. En tysk rådgiver, obersturnführer Bayermann, hjalp til. Ideologisk leder var Ola Furuseth. Høsten 1942 ble det holdt 3-4 kurs. *Elst* *Turstein*

1943

Befalskurs i Germanske SS Norge avsluttes 2. april. Besøk av minister Riisnes og general Rediess, stumbannführer Lieb, hauptsturmführer Lindvig. *fra Skarvødal*

4.-25. mai. Internering av 13 kjente idrettsmenn på festningen i tiden *Red*

Ordenspolitiets skoleavdeling ble bestemt overflyttet til Halden fra ca 10. september. Sjef for skolekompaniet var kaptein Refne.

13.oktober åpnet Ungdomsfylkingens verneidrettskurs under nærvær av ungdomsføreren Axel Stang og oberbannführer Lemmer. Ca 50 deltagere - halvparten Hitler-Jugend og resten fra Ungdomsfylkingen. Andre på åpningen: kretsfører Brynhildsrud, ungeregimentsfører Østring, kretsungdomsleder Storbekken, idrettsleder ved Ungdomsføreren's stab-Olsen. Kursleder var bannführer Kleinert. Instruktører Thor Wik og Knut Stenstrup, unterscharführer Reja og rottenführer Oseloff. *Øst*

Det ble to slike kurs i løpet av høsten, og meningen var at slike kurs og kurs for Germanske SS Norge skulle gå skiftevis.

19. november avsluttet høstkurset for Germanske SS Norge. Til stede var Quisling, Jonas Lie, generalmajor Martinsen, stabsleder, Schjørn, obersturnführer Bayermann som hadde stilt opp 60 SS-menn.

1944

19.august delte Rediess ut Dugleiksrunden til 25 norske SS-menn. Til stede var også minister Riisnes og sjefen for Germanische Leitstelle, Leib. Ortkommandanten i Kongsvinger oppgis til major Seidel. Tysk sjef på festningen var obersturnführer Bayermann (?)

Dette er i store trekk de opplysninger jeg sitter inne med så langt. 1945 har jeg hittil ikke rukket å gå gjennom avisårgangene av.

De ting jeg i første omgang gjerne skulle vite mer om, er følgende:

- 1) Hva skjedde med major Hoch-Nielsen etter 16.april 1940 ? Ble han boende på festningen til sin død i 1943 ? I tilfelle hvor bodde han ?
- 2) Jeg går ut fra at tyskerne selv disponerte store deler av festningen selv om Germanske SS Norge var kommet inn. Hvilke lokaler disponerte de ? Kjennes navnet/navnene på kommandanten(e) ?
- 3) Hvilke tyske avdelinger lå forlagt på festningen og ellers i byen ? Ledende offiserer ?
- 4) Jeg er usikker på om Den norske politiskolen disponerte lokaler på festningen 1941-43. I tilfelle ja, er det av interesse i hvor stor utstrekning.
- 5) Hvordan var vaktpostene satt ut på festningen den gangen ?
- 6) Det nevnes i 1941 at det norske flagget ble heist ved en anledning. Kan det bekreftes ? Lokale personer mener bestemt at det tyske krigsflagg vaiet under hele krigen.

- 7) Det nevnes av flere at det skal ha vært en arbeidskommando av Grini-fanger på festningen mot slutten av krigen. Er dette kjent ?
- 8) Mot slutten av krigen skal det ha vært finske offiserer på SS-skolen. Er dette riktig ?

Jeg er ellers interessert også i opplysninger vedrørende festningen som muligens kan synes å ligge på siden av dette.

Med beste hilsen

PS: Det er også av interesse å vite hvorvidt Germanske SS Norge og Verneidrettskursene fortsatte helt til krigens slutt, samt eventuelt hvor mange slike kurs som ble holdt , antall deltagere osv.

DS